

Bruselj, 9. junij 2026
(OR. en)

10352/26

EF 176
ECOFIN 799
DELECT 95

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 4. junij 2026

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

Št. dok. Kom.: C(2026) 3647 final

Zadeva: DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...
z dne 4.6.2026
o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in
Sveta v zvezi z začasnimi ukrepi ciljno usmerjene operativne pomoči in
ciljnimi multiplikatorji za izračun kapitalskih zahtev institucije za tržno
tveganje

Delegacije prejmejo priloženi dokument C(2026) 3647 final.

Priloga: C(2026) 3647 final

Bruselj, 4.6.2026
C(2026) 3647 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 4.6.2026

**o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z
začasnimi ukrepi ciljno usmerjene operativne pomoči in ciljnimi multiplikatorji za
izračun kapitalskih zahtev institucije za tržno tveganje**

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE DELEGIRANEGA AKTA

Finančni instrumenti, ki jih imajo banke za namene trgovanja (na primer delnice, obveznice in izvedeni finančni instrumenti), so izpostavljeni tržnemu tveganju, tj. tveganju zmanjšanja njihove vrednosti zaradi neugodnih gibanj tržnih cen. Svetovna finančna kriza leta 2008 je razkrila številne slabosti v osnovi bonitetnih zahtev za tržno tveganje. Zaradi njih banke niso imele zadostnih ravni kapitala, da bi pokrile izgube, povezane s tržnim tveganjem. To je Baselski odbor za bančni nadzor spodbudilo k reviziji mednarodnih standardov tržnega tveganja, na podlagi katere je bil januarja 2016 sprejet revidirani okvir za tržna tveganja, znan tudi kot temeljni pregled trgovalne knjige. Skupina guvernerjev centralnih bank in vodij nadzornih organov je po tem, ko je odkrila več tehničnih težav v zvezi z umeritvijo okvira, decembra 2017 zaprosila Baselski odbor za bančni nadzor, naj revidira temeljni pregled trgovalne knjige. Revizija je bila zaključena januarja 2019 z objavo končne različice temeljnega pregleda trgovalne knjige. Članice Baselskega odbora za bančni nadzor so se sprva dogovorile, da bodo standarde začele izvajati do 1. januarja 2022, nato pa so začetek izvedbe zaradi pandemije COVID-19 odložile na 1. januar 2023.

Glede na pomen sprememb, uvedenih s temeljnim pregledom trgovalne knjige, in revizij tržnega tveganja, ki še vedno potekajo na baselski ravni, se je EU odločila, da bo okvir izvedla v dveh fazah. V prvi fazi je bil temeljni pregled trgovalne knjige uveden kot zahteva za poročanje, in sicer s spremembo Uredbe (EU) št. 575/2013 (uredba o kapitalskih zahtevah ali CRR) z Uredbo (EU) 2019/876 (CRR II). Namen zahtev glede poročanja je bil pristojnim organom omogočiti spremljanje, kako banke izvajajo standarde temeljnega pregleda trgovalne knjige, preden so določbe postale zavezujoče za izračun kapitalskih zahtev bank, zakonodajalcem pa omogočiti, da upoštevajo morebitne dodatne spremembe, ki so bile medtem uvedene na mednarodni ravni.

Druga faza izvajanja standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige kot zavezujočih kapitalskih zahtev v zakonodaji EU se je zaključila z dokončanjem bančnega svežnja. Uredba (EU) 2024/1623 Evropskega parlamenta in Sveta (CRR III) je začela veljati julija 2024, uporabljati pa se je začela 1. januarja 2025.

Člen 461a Uredbe (EU) št. 575/2013, kakor je bil spremenjen s členom 1, točka 236, Uredbe (EU) 2024/1623, vključuje zahtevo, da mora Evropska komisija spremljati mednarodno izvajanje baselskih standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige v vseh jurisdikcijah, in Komisijo pooblašča za sprejemanje delegiranih aktov za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev na mednarodni ravni, če se ugotovijo znatna odstopanja pri izvajanju v tretjih državah. Razlog za to pooblastilo je, da lahko banke, kar zadeva trge velikih institucionalnih strank, zlahka konkurirajo s čezmejno ponudbo finančnih produktov in storitev, tudi med državami članicami in tretjimi državami. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov omogoča uvedbo začasnih ciljno usmerjenih sprememb kapitalskih zahtev za tržno tveganje, in sicer za največ tri leta, ter odlog datuma začetka uporabe standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige v EU za največ dve leti, da bi se ohranili enaki konkurenčni pogoji na mednarodni ravni.

Ob začetku veljavnosti Uredbe (EU) 2024/1623 je Komisijino spremljanje izvajanja standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige v vseh jurisdikcijah pokazalo, da so nekatere jurisdikcije sicer izvajale standarde (na primer Kanada in Japonska), medtem ko so druge jurisdikcije, za katere so pomisleki glede enakih konkurenčnih pogojev zelo pomembni, pri tem zaostajale. Še vedno je obstajala precejšnja negotovost glede časovnih okvirov in možnih odstopanj pri izvajanju okvira v teh jurisdikcijah. V zvezi s tem je še zlasti pomembno, da

ZDA junija 2024 še niso začele izvajati standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige oziroma niso bile dovolj jasne glede tega, kdaj in kako bi bile pripravljene to storiti.

Komisija je v odziv na ta mednarodni regulativni razvoj menila, da je treba za ohranitev enakih konkurenčnih pogojev s tretjimi državami sprejeti delegirani akt¹ in odložiti uporabo standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige za eno leto, tj. do 1. januarja 2026. Komisija je v teku leta 2025 ugotovila, da druge jurisdikcije niso dosegle napredka pri izvajanju baselskih standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige. Zato je po obsežnem posvetovanju z vsemi deležniki (državami članicami, panogo, Evropsko centralno banko (ECB), Evropskim bančnim organom (EBA) itd.) junija 2025 sprejela drugi delegirani akt², s katerim je začetek uporabe novih bonitetnih zahtev za tržno tveganje odložila za dodatno leto, tj. do 1. januarja 2027. Ta drugi delegirani akt je bil zadnja možnost Komisije, da odloži začetek uporabe standardov.

Komisija je novembra 2025 začela dvomesečno posvetovanje o predlaganem naslednjem koraku pri izvajanju standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige. Predlog je vključeval ciljno usmerjenečasne spremembe za obravnavo specifičnih vprašanj v zvezi z okvirom in splošni multiplikator za izravnavo negativnih kapitalskih učinkov na banke. V posvetovanju, ki je potekalo do 6. januarja 2026, so bili zbrani številni prispevki širokega spektra deležnikov. Razvoj dogodkov v Združenem kraljestvu in ZDA je pokazal napredek pri izvajanju standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige, čeprav je prišlo do zamud in odstopanj od mednarodnih standardov. Pričakuje se, da bo Združeno kraljestvo od leta 2027 uporabljalo standardizirani pristop temeljnega pregleda trgovalne knjige, od leta 2028 pa notranje modele temeljnega pregleda trgovalne knjige, medtem ko so ZDA 19. marca 2026 ponovno predložile predloge za svoje izvajanje okvira Basel III in začele 90-dnevno posvetovalno obdobje, ne da bi zagotovile kakršno koli jasnost glede začetka uporabe (in prikazale odstopanja od standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige).

Te negotovosti in razlike, zlasti v ZDA, vzbujajo pomisleke glede ohranjanja enakih konkurenčnih pogojev na mednarodni ravni in možnega vpliva na banke v EU. Zato Komisija predlagačasne ciljno usmerjene spremembe bonitetnega okvira, vključno z uvedbo splošnega multiplikatorja, da bi se ohranili enaki konkurenčni pogoji in izravnale ugotovljene razlike glede na druge jurisdikcije. Glede načasno naravo ciljno usmerjenih ukrepov delegiranega akta in možnih trajnih izkrivljanj enakih konkurenčnih pogojev zaradi izvajanja s strani drugih jurisdikcij bo Komisija ponovno ocenila potrebne naslednje korake v okviru poročila o konkurenčnosti bančnega sektorja EU za leto 2026.

Kot pri prejšnjih dveh delegiranih aktih spremembe in multiplikator vplivajo na zahteve v drugih delih CRR, ki se uporabljajo dodatno ali so povezane z začetkom uporabe temeljnega pregleda trgovalne knjige. Te zahteve so: mejni pogoji za porazdelitev pozicij med trgovalno in netrgovalno knjigo, ki določa področje uporabe kapitalskih zahtev za tržno tveganje; poročanje in razkrivanje kapitalskih zahtev za tržno tveganje; uporaba izstopnega praga za kapitalske zahteve za tržno tveganje in nadzorniško primerjanje tržnega tveganja. Po potrebi bodo v komunikacijskem svežnju zagotovljene smernice o tem, kako bi morale banke uporabljati te zahteve v obdobju odloga, EBA pa jih bo podrobneje določil, da bi zagotovil doslednost in usklajenost pri izvajanju v vseh bankah.

¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/2795 z dne 24. julija 2024 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z datumom začetka uporabe kapitalskih zahtev za tržno tveganje (UL L, 2024/2795, 31.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj).

² Delegirana uredba Komisije (EU) 2025/1496 z dne 12. junija 2025 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z datumom začetka uporabe kapitalskih zahtev za tržno tveganje (UL L, 2025/1496, 19.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1496/oj).

Priprava delegiranega akta je vključevala več izmenjav z deležniki, na katere je odlog neposredno vplival. Med njimi so EBA, ECB/EMN, države članice in sektorska združenja. Posvetovanje s strokovno skupino za bančništvo, plačila in zavarovanje je bilo opravljeno dvakrat, in sicer 16. oktobra 2025 pred javnim posvetovanjem in 25. marca 2025 o osnutku delegiranega akta.

2. PRAVNI VIDIKI DELEGIRANEGA AKTA

Ta delegirani akt uvajačasne ciljno usmerjene spremembe kapitalskih zahtev za tržno tveganje. Spremembe se nanašajo tako na pristop alternativnih notranjih modelov kot na standardizirane pristope. Poleg tega ta delegirani akt uvaja splošni multiplikator za kapitalske zahteve za tržno tveganje.

Preskus pripisa dobičkov in izgub je ena od zahtev, ki jih mora banka izpolnjevati, da lahko za izračun kapitalskih zahtev za tržno tveganje uporabi svoje notranje modele. Nedavne izkušnje so pokazale, da imajo institucije težave pri prestajanju tega preskusa, čeprav slabosti niso nujno povezane s pomanjkljivostmi modela. S tem vprašanjem se pri izvajanju standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige soočajo tudi druge jurisdikcije. Zato bi bilo treba preskus pripisa dobičkov in izgub uporabljati kot orodje za spremljanje v triletnem obdobju, ne bi pa smel neposredno vplivati na kapitalske zahteve.

Dejavniki tveganja, neprimerni za modeliranje, veljajo za eno ključnih ovir pri razvoju notranjih modelov za tržno tveganje. Več jurisdikcij se je odločilo za izvajanje ali uporabo okvira z nekaterimi prilagoditvami. Cilj ukrepa v delegiranem aktu je izboljšati delovanje okvira za dejavnike tveganja, neprimerne za modeliranje, z zmanjšanjem števila opazovanj, ki so potrebna, da se dejavnik tveganja šteje za primernega za modeliranje.

Eno od meril za to, da se dejavnik tveganja šteje za primernega za modeliranje, je, da je institucija v 12-mesečnem obdobju opazovanja ugotovila, da za ta dejavnik tveganja obstaja določeno število preverljivih cen. Druge jurisdikcije upoštevajo posebne primere nedavno ustvarjenih ali nedavno izdanih dejavnikov tveganja z omejeno časovno vrsto, krajšo od 12 mesecev, in dovolijo, da se ti dejavniki vključijo v pristop notranjih modelov pred iztekom celotnega 12-mesečnega obdobja. Da bi se izognili težavam v zvezi z enakimi konkurenčnimi pogoji pri izvajanju v EU, delegirani akt uvaja porazdelitev podatkovnih zahtev za preskus primernosti dejavnikov tveganja sorazmerno glede na časovno obdobje od ustvaritve/izdaje dejavnika tveganja.

Pri kapitalski zahtevi za tveganje neplačila za notranje modele se verjetnost neplačila državnih izdajateljev pomnoži z 0, da se obravnava tveganja neplačila državnih izdajateljev v okviru pristopa notranjih modelov uskladi z njihovo obravnavo v okviru standardiziranega pristopa in da se vsebinsko uskladi obravnava izpostavljenosti iz naslova državnih vrednostnih papirjev do drugih jurisdikcij.

Kot ukrep operativne pomoči imajo banke možnost, da zmanjšajo pogostost izračuna za pristop alternativnih notranjih modelov z dnevne na tedensko. To institucijam omogoča prožnost, saj se lahko odločijo za ta ukrep, da zmanjšajo breme, če je skladen z njihovim upravljanjem tveganj.

Okvir za kolektivne naložbene podjeme (KNP), tj. pozicije v skladih, je postal bolj operativen in dovzeten za pomisleke glede enakih konkurenčnih pogojev v okviru pristopa alternativnih notranjih modelov in alternativnega standardiziranega pristopa. Zlasti sta poenostavljena dva vidika metode vpogleda. Prvič, njena pogostost je zmanjšana, kar institucijam omogoča, da jo izvajajo četrtletno in ne tedensko (v skladu s pristopom alternativnih notranjih modelov) ali mesečno (v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom). Drugič, dovoljen je delni

vpogled, kadar je institucijam dovoljena uporaba te metode, pod pogojem, da imajo vpogled v vsaj 50 % osnovnih izpostavljenosti KNP. Poleg tega so v skladu s pristopom alternativnih notranjih modelov na podlagi nadzorne odobritve dovoljene alternativne tehnike modeliranja. Nazadnje je pojasnjeno, da se pri obravnavi občutljivosti na dejavnik vega v alternativnem standardiziranem pristopu ne uporablja razstavljanje.

Uvaja se tudi postopno uvajanje kapitalskih zahtev za posebne instrumente v okviru pribitka za preostalo tveganje. Ukrep nevtralizira pribitek za preostalo tveganje za določene instrumente (in sicer tiste, katerih osnova je prihodnja realizirana nestanovitnost, tj. „bermudske opcije“, ki se lahko izvršijo na več vnaprej določenih datumov, in opcije na razliko med obrestnimi merami obrestnih zamenjav, pri katerih se spremenljiva obrestna mera določa glede na instrumente različnih konstantnih zapadlosti). Tudi druge jurisdikcije so sprejele podobne ukrepe v zvezi s pribitkom za preostalo tveganje.

Kar zadeva izračun kapitalske zahteve za tveganje neplačila v okviru alternativnega standardiziranega pristopa, je priznanje pogosto uporabljenih tehnik varovanja pred tveganjem poenostavljeno, kar odraža izvajanje standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige v drugih jurisdikcijah. Institucije lahko vprašanja neusklajenosti zapadlosti upoštevajo v kapitalski zahtevi za tveganje neplačila ter priznajo razmerje varovanja pred tveganjem za lastniške izvedene finančne instrumente in denarne instrumente.

Pri izračunu kapitalskih zahtev za izpostavljenosti do dovoljenj v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (ETS) se prizna višji korelacijski koeficient v skladu s kvantitativnimi raziskavami in analizami. Zvišanja korelacijskega koeficienta znižajo skupne kapitalske zahteve.

Za zmanjšanje negotovosti pri izvajanju standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige v drugih jurisdikcijah je uveden multiplikator 0,9, ki se uporabi za rezultate izračuna poenostavljenega standardiziranega pristopa in metode alternativnega standardiziranega pristopa na podlagi občutljivosti (njegova glavna sestavina).

V skladu z alternativnim standardiziranim pristopom so zahteve glede alternativnega trgovalnega portfelja s korelacijo tesneje usklajene s praksami upravljanja tveganj institucij in izvajanjem standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige v drugih jurisdikcijah. Zato je razstavljanje pozicij v sestavnih delih indeksa dovoljeno.

Bankam z zelo majhnim obsegom trgovalne dejavnosti, ki bi morale praviloma izvajati alternativni standardizirani pristop zaradi preseganja praga iz člena 325a(1) CRR zaradi izpostavljenosti netrgovalne knjige dejavnikom valutnega in blagovnega tveganja, bi bilo treba dovoliti, da namesto tega uporabijo poenostavljeni standardizirani pristop. To je v skladu z ukrepi, uvedenimi v drugih jurisdikcijah, tem bankam prinaša ciljno usmerjeno operativno pomoč in upošteva vidike sorazmernosti v pobudi.

Uveden je tudi splošni multiplikator za izravnavo povečan kapitala: gre za ključen ukrep za ohranjanje enakih konkurenčnih pogojev pri dejavnostih s tržnim tveganjem. Multiplikator je neobvezen in omejen na banke, katerih kapital bi se v okviru temeljnega pregleda trgovalne knjige povečal. Multiplikator je specifičen za posamezno banko in se vsake tri mesece ponovno umeri na podlagi pristopov in meje med trgovalno in netrgovalno knjigo, ki jih banke trenutno uporabljajo za izračun svojih kapitalskih zahtev za tržno tveganje.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 4.6.2026

o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z začasnimi ukrepi ciljno usmerjene operativne pomoči in ciljnim multiplikatorji za izračun kapitalskih zahtev institucije za tržno tveganje

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012¹ ter zlasti člena 461a(2) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z Uredbo (EU) 2019/876 Evropskega parlamenta in Sveta² se je spremenila Uredba (EU) št. 575/2013, da bi se v navedeno uredbo med drugim kot zahteva glede poročanja uvedli standardi temeljnega pregleda trgovalne knjige, tj. celovitega sklopa kapitalskih zahtev za izpostavljenosti tržnemu tveganju, ki ga je razvil Baselski odbor za bančni nadzor. Z Uredbo (EU) 2024/1623 Evropskega parlamenta in Sveta³ je bila Uredba (EU) št. 575/2013 nadalje spremenjena, med drugim zaradi preoblikovanja standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige v zavezujoče zahteve za izračun kapitalskih zahtev za tržno tveganje.
- (2) Zaradi zelo konkurenčne narave mednarodnih trgovalnih dejavnosti so bili standardi temeljnega pregleda trgovalne knjige sprejeti ob predpostavki, da bo njihovo izvajanje v vseh jurisdikcijah, tako v smislu vsebine kot časovnih okvirov, zagotovilo enake konkurenčne pogoje na mednarodni ravni za trgovalne dejavnosti institucij. Pri spremljanju izvajanja standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige v drugih jurisdikcijah, ki so članice Baselskega odbora za bančni nadzor, zlasti v jurisdikcijah s številnimi mednarodno dejavnimi bankami, so bile ugotovljene zamude in številna odstopanja od mednarodnih standardov ter s tem znatno tveganje izkrivljanja enakih konkurenčnih pogojev na mednarodni ravni. Da bi Komisija obravnavala to tveganje in zbrala več informacij o časovnih okvirih izvajanja in dejanskih pravilih v drugih

¹ UL L 176, 27.6.2013, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>.

² Uredba (EU) 2019/876 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2019 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 v zvezi s količnikom finančnega vzvoda, količnikom neto stabilnega financiranja, zahtevami glede kapitala in kvalificiranih obveznosti, kreditnim tveganjem nasprotnne stranke, tržnim tveganjem, izpostavljenostmi do centralnih nasprotnih strank, izpostavljenostmi do kolektivnih naložbenih podjetij, velikimi izpostavljenostmi, zahtevami glede poročanja in razkritja ter Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 150, 7.6.2019, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/876/oj>).

³ Uredba (EU) 2024/1623 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2024 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 glede zahtev za kreditno tveganje, tveganje prilagoditve kreditnega vrednotenja, operativno tveganje, tržno tveganje in izstopni prag (UL L, 2024/1623, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1623/oj>).

jurisdikcijah, je dvakrat uporabila pooblastilo iz člena 461a(2), točka (b), Uredbe (EU) št. 575/2013, in s sprejetjem delegiranih aktov⁴ odložila uporabo standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige za izračun kapitalskih zahtev za tržno tveganje v Uniji na 1. januar 2027.

- (3) V zadnjih mesecih je spremljanje izvajanja standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige pokazalo, da je večina jurisdikcij sicer dejansko dosegla napredek pri izvajanju teh standardov, vendar še vedno obstaja negotovost glede časovnih okvirov izvajanja in končnih pravil v jurisdikcijah, kjer so prisotne številne mednarodno dejavne kreditne institucije. Da bi se izognili znatno slabšemu konkurenčnemu položaju kreditnih institucij v Uniji pri njihovih trgovalnih dejavnostih, bi bilo treba bonitetni okvir za izračun kapitalskih zahtev za tržno tveganje začasno spremeniti za obdobje treh let. Ciljno usmerjene spremembe bi morale obravnavati posebne vidike bonitetnega okvira, pri katerih so bila ugotovljena ali so zelo verjetna odstopanja v drugih jurisdikcijah.
- (4) Da bi kreditnim institucijam zagotovili gotovost in regulativno stabilnost v zvezi z okvirom za tržna tveganja, ki ga morajo uporabljati za izračun svojih kapitalskih zahtev, bi morali ukrepi pomoči trajati tri leta, tj. do 31. decembra 2029, kar je najdaljše obdobje, določeno v pooblastilu iz člena 461a(2) Uredbe (EU) št. 575/2013.
- (5) V skladu z baselskimi standardi morajo kreditne institucije na podlagi člena 325az(2), točka (d), Uredbe (EU) št. 575/2013 za pridobitev dovoljenja za uporabo pristopa alternativnih notranjih modelov za izračun svojih kapitalskih zahtev za tržno tveganje na ravni vsake trgovalne enote, zajete v njihovem dovoljenju za uporabo pristopa alternativnih notranjih modelov, redno izvajati in uspešno opraviti preskus pripisa dobičkov in izgub, določen v členu 325bg navedene uredbe. Za trgovalne enote, ki ne opravijo uspešno preskusa, morajo kreditne institucije izračunati kapitalske zahteve za tržno tveganje v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom. Nedavne izkušnje kažejo, da ima več trgovalnih enot težave pri uspešnem prestajanju preskusa, tudi kadar slabosti niso nujno povezane s pomanjkljivostmi modela. Zato so druge jurisdikcije preskus pripisa dobičkov in izgub vsaj začasno izvajale le kot nezavezujoče orodje za spremljanje. Da bi odpravili pomisleke glede enakih konkurenčnih pogojev z navedenimi jurisdikcijami, bi morale izvajanje na ravni Unije bankam omogočiti tudi, da v triletnem obdobju preskus pripisa dobičkov in izgub izračunavajo samo za namene spremljanja in da določijo, da preskus pripisa dobičkov in izgub v navedenem obdobju nima neposrednega učinka na kapitalske zahteve.
- (6) Standardi temeljnega pregleda trgovalne knjige določajo jasne in stroge zahteve za dejavnike tveganja, neprimerne za modeliranje, ki so bile v pravo Unije uvedene z zakonodajnimi akti ter delegiranimi in izvedbenimi akti Komisije. Zaradi doslej zelo omejenega uvajanja notranjih modelov za tržno tveganje po svetu in znatnih zamud pri izvajanju standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige v velikih jurisdikcijah je razvoj podatkovnih rešitev zunanjih prodajalcev, ki bi kreditnim institucijam omogočil, da kot dejavnike tveganja, neprimerne za modeliranje, razvrstijo manjše število svojih dejavnikov tveganja, še vedno omejen. To znatno vpliva na kapitalske

⁴ Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/2795 z dne 24. julija 2024 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z datumom začetka uporabe kapitalskih zahtev za tržno tveganje (UL L, 2024/2795, 31.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/2795/oj) in Delegirana uredba Komisije (EU) 2025/1496 z dne 12. junija 2025 o spremembi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z datumom začetka uporabe kapitalskih zahtev za tržno tveganje (UL L, 2025/1496, 19.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1496/oj).

zahteve, kar vzbuja pomisleke, da je prispevek dejavnikov tveganja, neprimernih za modeliranje, k skupnim kapitalnim zahtevam, izračunanim z uporabo notranjih modelov, večji, kot je bilo prvotno pričakovano. Na splošno institucije okvir za dejavnike tveganja, neprimerne za modeliranje, zaznavajo kot ključno oviro pri razvoju notranjih modelov za tržno tveganje. Glede na te premisleke so druge velike jurisdikcije poenostavile svoj okvir za dejavnike tveganja, neprimerne za modeliranje, tako da so dovolile, da se pri izračunu kapitalnih zahtev v okviru mere tveganja pričakovanega primanjkljaja več dejavnikov tveganja upošteva kot primernih za modeliranje. Da bi ohranili enake konkurenčne pogoje na svetovni ravni in olajšali izvajanje okvira za dejavnike tveganja, neprimerne za modeliranje, je treba spremeniti pogoje glede števila opazovanj preverljivih cen, ki so potrebna, da se pri izračunu kapitalnih zahtev dejavnik tveganja šteje za primerne za modeliranje in se torej upošteva v okviru izračuna pričakovanega primanjkljaja.

- (7) V skladu z baselskimi standardi je eno od meril za oceno primernosti dejavnika tveganja za modeliranje, določenih v členu 1(1) in členu 4(2) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/2060⁵, to, da je zadevna institucija v 12-mesečnem obdobju opazovanja ugotovila, da za ta dejavnik tveganja obstaja določeno število preverljivih cen. Ta zahteva je problematična za nedavno izdane instrumente, vključno z novo izdanimi obveznicami, novimi referenčnimi obrestnimi merami ali blagom, saj pomeni, da dejavniki tveganja za te pozicije v 12 mesecih po njihovi izdaji morda ne bodo prestali preskusa primernosti dejavnikov tveganja ne glede na likvidnost teh pozicij. Da se zmanjša operativno breme za institucije in zagotovijo enaki konkurenčni pogoji, kot jih imajo kreditne institucije iz drugih jurisdikcij, bi bilo treba kreditnim institucijam dovoliti, da število opazovanj realnih cen, ki je potrebno, da se ti novi dejavniki tveganja štejejo za primerne za modeliranje, sorazmerno razporejajo za obdobje do enega leta po tem, ko se s temi novimi instrumenti prvič trguje na trgu.
- (8) Ena od posebnih zahtev za notranji model tveganja neplačila iz člena 325bp Uredbe (EU) št. 575/2013 je, da je ocenjena najnižja vrednost verjetnosti neplačila kreditne institucije enaka odstotkom, določenim v odstavku 5, točka (a), navedenega člena. Zato bi bile za določene izdajatelje ali dolžnike, ki jim v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom ni treba izpolnjevati nobenih kapitalnih zahtev za tveganje neplačila, te zahteve v okviru pristopa alternativnih notranjih modelov višje kot v okviru alternativnega standardiziranega pristopa. To velja zlasti za nekatere izdajatelje z visoko bonitetno oceno, tj. centralne ravni držav in centralne banke. Več jurisdikcij je odstopalo od baselskih standardov, saj so bankam v skladu s pristopom notranjih modelov dovolile, da izpostavljenosti do teh izdajateljev obravnavajo enako, kot bi se te izpostavljenosti obravnavale v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom (tj. brez kapitalnih zahtev za tveganje neplačila). Zato bi bilo treba za zagotovitev skladnosti med pristopi in ohranitev enakih konkurenčnih pogojev s temi jurisdikcijami tudi za kreditne institucije v Uniji uporabiti podoben ukrep. To bi bilo treba doseči z uporabo multiplikatorja 0, za verjetnost neplačila izdajateljev/dolžnikov, ki jim v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom pripada utež tveganja 0 %,

⁵ Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/2060 z dne 14. junija 2022 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki določajo merila za ocenjevanje primernosti dejavnikov tveganja za modeliranje v skladu s pristopom notranjih modelov (IMA) in pogostost te ocene v skladu s členom 325be(3) navedene uredbe (UL L 276, 26.10.2022, str. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2060/oj).

kar bi izničilo ustrezno kapitalsko zahtevo za izpostavljenosti do teh izdajateljcev/dolžnikov.

- (9) Za kreditne institucije, ki jim je bila za izračun njihovih kapitalskih zahtev odobrena uporaba pristopa alternativnih notranjih modelov, se lahko izkaže, da je izvajanje dnevni izračunov mere tveganja pričakovanega primanjkljaja in mere tveganja za stresni scenarij v skladu s členom 325ba(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 operativno zahtevno. Dnevni izračuni namreč zahtevajo obsežno računanje in nalagajo zahteve glede pravočasnosti operativnih postopkov in postopkov upravljanja. Kreditnim institucijam bi bilo zato treba začasno dovoliti, da vrednosti regulativne mere tveganja pričakovanega primanjkljaja in mere tveganja za stresni scenarij izračunavajo in razkrivajo tedensko in ne dnevno. To bi kreditnim institucijam v Uniji omogočilo, da ohranijo enake konkurenčne pogoje kot banke iz drugih jurisdikcij, ki bodo morale pristop alternativnih notranjih modelov uporabljati šele pozneje.
- (10) Člen 325bh(1), točka (i), in člen 325j Uredbe (EU) št. 575/2013 vsebujeta posebne pogoje za izračun kapitalskih zahtev za izpostavljenosti do kolektivnih naložbenih podjetij (KNP) v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom in pristopom alternativnih notranjih modelov. Da bi se izognile zelo konservativni obravnavi, morajo imeti kreditne institucije možnost rednega vpogleda v vse sestavine KNP, ki so osnova izpostavljenosti, in izračunavati kapitalske zahteve za izpostavljenost do KNP, kot da bi imele neposredne izpostavljenosti do sestavin KNP. Zmožnost bank, da izvedejo pristop vpogleda, temelji na razpoložljivosti podatkov o sestavi KNP na datum vpogleda, kar se je doslej izkazalo za zelo zahtevno, saj imajo družbe za upravljanje KNP zaradi pomislekov glede zaupnosti malo spodbud za zagotavljanje razčlenjenih in podrobnih informacij o sestavi KNP. Zato kreditne institucije pogosto ne morejo uporabiti metodologije vpogleda v okviru nobenega od obeh pristopov in bi se pogosto morale vrniti h konservativni obravnavi. Druge velike jurisdikcije so zato predlagale spremembe obravnave izpostavljenosti do KNP tako v okviru standardiziranega pristopa kot pristopa notranjih modelov temeljnega pregleda trgovalne knjige. Da bi se torej izognili izkrivljanju enakih konkurenčnih pogojev in nesorazmernemu operativnemu bremenu za uporabo pristopa vpogleda, je treba skladno z drugimi jurisdikcijami uvesti prožnost za institucije, da izvedejo delni vpogled, in v ta namen določiti minimalni prag za tak delni vpogled, hkrati pa od teh institucij zahtevati, da uporabijo bolj konservativno obravnavo za tisti del KNP, v katerega vpogled ni mogoč. Zasnovo tega minimalnega praga bi bilo treba določiti glede na tržno vrednost izpostavljenosti, da se omogoči enostavnost. Če tržna vrednost izpostavljenosti ni primerna za posebne izpostavljenosti do KNP, na primer takšne z visokim finančnim vzvodom, bi morale kreditne institucije to upoštevati v svojem pristopu vpogleda v skladu z zahtevami svojih pristojnih organov. Določiti bi bilo treba tudi manjšo pogostost vpogleda. Poleg tega bi bilo treba kreditnim institucijam v skladu s pristopom alternativnih notranjih modelov omogočiti, da namesto vpogleda uporabljajo alternativne metodologije, če to odobrijo njihovi pristojni organi. Za izpostavljenosti do KNP, ki so predmet tega tveganja, je pristop vpogleda zapleteno izvajati in ni usklajen z načinom, kako kreditne institucije upravljajo te pozicije, saj občutljivosti na tega tveganje ni mogoče seštevati in enostavno razstavljati. Vendar določbe CRR zahtevajo, da kreditne institucije uporabljajo enak pristop za izračun kapitalskih zahtev za tržno tveganje za vse dejavnike tveganja iste izpostavljenosti do KNP. Zato mora kreditna institucija, ki za tako pozicijo v KNP uporablja pristop vpogleda za izračun kapitalskih zahtev za svoj dejavnik delta tveganja, uporabiti pristop vpogleda za kapitalske zahteve za dejavnik vega tveganja. Za zmanjšanje operativnega bremena institucij bi bilo treba takim kreditnim institucijam dovoliti

uporabo alternativnega pristopa za izračun kapitalskih zahtev za dejavnik vega tveganja izpostavljenosti do KNP, ne glede na pristop, uporabljen za kapitalizacijo drugih vrst tveganj, povezanih s to izpostavljenostjo.

- (11) Pribitek za preostalo tveganje določa dodatno kapitalsko zahtevo za tveganja, ki niso že obravnavana z drugimi sestavinami alternativnega standardiziranega pristopa. Ker se kapitalska zahteva za pribitek za preostalo tveganje izračuna na podlagi hipotetične vrednosti instrumenta ne glede na njegovo tveganje, varovanje pred tveganjem pa se prizna le v primerih, ko se varovani instrument in instrument za varovanje pred tveganjem popolnoma ujemata, bi lahko obstajali primeri, ko kapitalske zahteve za pribitek za preostalo tveganje niso usklajene z dejanskim preostalim tveganjem na ravni trgovalne enote. Da bi se izognili nesorazmernim kapitalskim zahtevam za instrumente s preostalimi tveganji, ki bi jih kreditne institucije pred tveganji lahko v veliki meri zavarovale na trgu, in da bi ohranili enake konkurenčne pogoje v primerjavi z drugimi jurisdikcijami, ki so izvedle ali bodo izvedle posebne ukrepe v zvezi s pribitkom za preostalo tveganje, bi bilo treba določiti, da se uporabljajo multiplikatorji za kapitalske zahteve za pribitek za preostalo tveganje za instrumente, katerih osnova je prihodnja realizirana nestanovitnost, tj. opcije, ki se lahko izvršijo na omejeno število datumov, ali opcije na razliko med dvema obrestnima zamenjavama, denominiranimi v isti valuti, pri katerih se spremenljiva obrestna mera določa glede na instrumente konstantnih zapadlosti, kadar se za te instrumente uporablja kapitalska zahteva za pribitek za preostalo tveganje samo iz navedenih razlogov.
- (12) Kapitalska zahteva za tveganje neplačila v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom zajema tveganje neplačila izdajateljev in dolžnikov izpostavljenosti, ki so izpostavljene tržnemu tveganju, v obdobju enega leta. Varovanja pred tveganjem se priznajo za izpostavljenosti do istega izdajatelja ali dolžnika, za katere veljajo posebni pogoji, vključno z neusklajenostjo zapadlosti med različnimi pozicijami. Nekateri od teh pogojev ne omogočajo priznavanja ekonomskega varovanja pred tveganjem med lastniškim izvedenim finančnim instrumentom in denarno pozicijo istega osnovnega instrumenta, kar je pristop k upravljanju tveganj, ki se v praksi široko uporablja. Da bi se spodbudilo varovanje pred tveganji in zagotovila usklajenost s podobnimi ukrepi v drugih jurisdikcijah, bi bilo treba to vrsto ekonomskega varovanja pred tveganji priznati pri izračunu kapitalskih zahtev za tveganje neplačila v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom.
- (13) Z Uredbo (EU) 2024/1623 je bila v alternativni standardizirani pristop uvedena posebna utež tveganja za izpostavljenosti trgovanju z ogljikom v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami (EU ETS), ki jo upravičujejo stabilnost in omejena nestanovitnost trga Unije s pravicami do emisij ogljika v zadnjih letih ter povezanih cen ogljičnih dobropisov. Z naknadno kvantitativno analizo je bilo dokazano, da bi bilo treba poleg nižje uteži tveganja določiti tudi drugačno vrednost korelacijskega parametra, ki se uporablja za združevanje izpostavljenosti trgovanju z ogljikom, kar bi privedlo do nižjih kapitalskih zahtev za te specifične izpostavljenosti. Poleg tega izmenjave med bankami in regulatorji iz drugih jurisdikcij, vključno s tekočimi posvetovanji, kažejo, da bi lahko bili podobni ukrepi sprejeti pri končnem izvajanju v teh jurisdikcijah. Zato bi bilo treba določiti, da se glede na obstoječe dokaze korelacijski parameter do 31. decembra 2029 z multiplikatorjem spremeni na ustrezno vrednost.
- (14) Zamuda pri izvajanju pravil Basel III v jurisdikcijah z mednarodno dejavnimi bankami povzroča začasno izkrivljanje enakih konkurenčnih pogojev, tudi zaradi izstopnega praga, ki se je v Uniji začel uporabljati 1. januarja 2025. Za ublažitev teh izkrivljanj in

zagotovitev nemotenega prehoda bi morale biti kreditne institucije začasno upravičene do ciljno usmerjenega in omejenega postopnega uvajanja kapitalskih zahtev za tržno tveganje v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom. Podobno bi morale biti postopno uvajanje omogočeno tudi kreditnim institucijam, ki uporabljajo poenostavljeni standardizirani pristop.

- (15) V skladu z baselskimi standardi člen 325i(1), točki (a) in (b), Uredbe (EU) št. 575/2013 določa, da morajo kreditne institucije za pozicije v indeksih, vključenih v alternativne trgovalne portfelje s korelacijo, izračunati enotno občutljivost na indeks, ter prepoveduje razstavljanje pozicije v indeksu alternativnih trgovalnih portfeljev s korelacijo na dejavnike tveganja podsestavin (tj. pozicije z eno samo izpostavljenostjo) in naknadno pobotanje teh dejavnikov tveganja z istimi dejavniki tveganja istega sestavnega dela instrumentov z eno samo izpostavljenostjo. Te zahteve ustvarjajo neskladje med pristopom, ki ga kreditne institucije uporabljajo za upravljanje tveganj, povezanih s temi izpostavljenostmi, in izračunom kapitalskih zahtev, kar povzroča dodatno operativno zapletenost in povečanje kapitalskih zahtev. Iz teh razlogov se je ena velika jurisdikcija z bankami, ki so zelo dejavne pri trgovanju z alternativnimi trgovalnimi portfelji s korelacijo, odločila, da bankam dovoli razstavljanje izpostavljenosti v indeksu alternativnih trgovalnih portfeljev s korelacijo. Za ohranitev enakih konkurenčnih pogojev bi bilo treba kreditnim institucijam začasno omogočiti prožnost, da uporabijo pristop razstavljanja in pobotajo izpostavljenosti svojih podsestavin do istih dejavnikov tveganja.
- (16) Izvajanje standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige uvaja bolj na tveganje občutljive in kompleksne metodologije, ki morda niso potrebne za institucije z majhnim obsegom trgovalnih dejavnosti. To zlasti velja za tiste majhne institucije, ki izpolnjujejo pogoje za odstopanje za majhne postavke trgovalne knjige v skladu s členom 94 Uredbe (EU) št. 575/2013, vendar presegajo pragove iz člena 325a navedene uredbe zaradi valutnega ali blagovnega tveganja, ki izhaja iz pozicij iz netrgovalne knjige. Da bi se izognili nesorazmernim stroškom izvajanja in operativni zapletenosti za take kreditne institucije v Uniji, bi bilo treba glede na to, da imajo druge velike jurisdikcije vzpostavljene podobne ukrepe ali ne uporabljajo kapitalskih zahtev za tržno tveganje za banke z majhnim obsegom postavk trgovalne knjige, kreditnim institucijam v Uniji z majhnim obsegom postavk trgovalne knjige dovoliti uporabo poenostavljenega standardiziranega pristopa za njihove pozicije iz netrgovalne knjige, ki so izpostavljene valutnemu in blagovnemu tveganju.
- (17) Zamude pri izvajanju novega okvira za tržna tveganja v jurisdikcijah z mednarodno dejavnimi bankami pomenijo, da bi se tiste kreditne institucije Unije, ki imajo izpopolnjene trgovalne dejavnosti in kompleksnejše portfelje, soočale z neenakimi konkurenčnimi pogoji, če bi bilo izvajanje standardov Basel III v drugih jurisdikcijah odloženo na obdobje po 1. januarju 2027 ali če bi se zahteve tam izvajale prožneje. Spremljanje izvajanja standardov Basel III v drugih velikih jurisdikcijah je pokazalo, da je zelo malo verjetno, da bodo morale velike banke zunaj Unije izvajati pravila temeljnega pregleda trgovalne knjige v svojih matičnih jurisdikcijah od 1. januarja 2027. Hkrati je treba za zagotovitev, da posebni vidiki novega okvira za tržna tveganja, zlasti v zvezi s pristopom alternativnih notranjih modelov, niso preveč zapleteni ali preveč konservativni ter zato ne povzročajo neupravičene operativne zapletenosti ali prevelikih kapitalskih zahtev, te posebne vidike ponovno oceniti (in po možnosti ponovno umeriti). V zvezi s tem in za omejitev morebitnega slabšega konkurenčnega položaja, ki bi negativno vplival na konkurenčnost bančnega sektorja Unije na tem področju in na financiranje gospodarstva Unije, bi bilo treba kreditnim

institucijam, na katere izvajanje novih pravil o tržnem tveganju negativno vpliva, po uporabi ciljno usmerjenih sprememb, uvedenih s to uredbo, dovoliti, da omejijo ta vpliv na kapitalske zahteve za triletno obdobje veljavnosti te uredbe.

- (18) Predlagani začasni ukrepi naj bi skupaj obravnavali številne – vendar ne vseh – razlike v konkurenčnih pogojih med velikimi jurisdikcijami. Da bi se v prehodnem obdobju ohranili enaki konkurenčni pogoji, dokler velike jurisdikcije ne dokončajo in ne začnejo izvajati standardov temeljnega pregleda trgovalne knjige, bi bilo treba kreditnim institucijam, na katere pravila temeljnega pregleda trgovalne knjige negativno vplivajo, dovoliti, da omejijo vpliv teh pravil na njihove kapitalske zahteve z uporabo multiplikatorja, ki je nižji ali enak 1, za te kapitalske zahteve za triletno obdobje veljavnosti te delegirane uredbe. Glede na to, da novi okvir na te kreditne institucije vpliva v različnem obsegu, bi morala biti umeritev multiplikatorja specifična za vsako banko. Ker bi kreditne institucije multiplikator uporabljale do 31. decembra 2029, bi morale imeti možnost, da ga redno prilagajajo zanesljivi referenčni vrednosti, da bi upoštevale spremembe v svojih portfeljih in tržnih pogojih. Zato je treba uvesti multiplikator, ki bo zmanjšal vpliv novih pravil na raven izvajanja prejšnjega okvira Basel 2.5. Da se omogoči to natančno umerjanje multiplikatorja in prepreči čezmerna operativna zapletenost, vključno z uporabo več pojmov v zvezi z mejami znotraj iste institucije in spremembami modelov, ki se uporabljajo v okviru Basel 2.5, je treba multiplikator izračunati z uporabo meje med trgovalno in netrgovalno knjigo v okviru izvajanja pravil Basel 2.5. Kreditne institucije, ki so upravičene do uporabe multiplikatorja in se odločijo, da ga bodo uporabljale od 1. januarja 2027, bi morale imeti tudi možnost, da ga prenehajo uporabljati pred iztekom triletnega obdobja, vendar jim ga pozneje ne bi smelo biti dovoljeno ponovno uporabljati. Zahteve glede poročanja in razkritja so bistvena orodja, ki omogočajo nadzor in tržno disciplino. Zato bi morale tudi kreditne institucije, ki se odločijo za uporabo multiplikatorja, še naprej poročati in razkrivati informacije o svojih zavezujočih kapitalskih zahtevah v skladu z izvajanjem okvira Basel 2.5, pri čemer bi morale uporabljati ustrezne določbe iz različice CRR, veljavne 8. julija 2024.
- (19) Uredbo (EU) št. 575/2013 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (20) Določbe iz te uredbe se uporabljajo brez poseganja v obveznosti bank iz CRR in CRD, da zagotovijo ustrezno upravljanje tveganj in zmogljivosti za združevanje podatkov. Banke bi morale sodelovati s svojimi nadzorniki, da bi odpravile vse pomanjkljivosti, ugotovljene na teh področjih.
- (21) Zahteve glede tržnega tveganja, določene v Uredbi (EU) 2024/1623, se bodo začele uporabljati 1. januarja 2027. Da bi se izognili nasprotujočim si zahtevam za institucije, je zato treba datum začetka uporabe te uredbe uskladiti z navedenim datumom. Da bi preprečili negotovost med udeleženci na trgu in javnimi organi, bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Spremembe Uredbe (EU) št. 575/2013

V Uredbo (EU) št. 575/2013 se vstavijo naslednji členi 495i do 495v:

„Člen 495i

Prehodne določbe v zvezi s preskusom pripisa dobičkov in izgub v skladu s pristopom alternativnih notranjih modelov za tržno tveganje

1. Z odstopanjem od člena 325az(2), točka (d), lahko institucije do 31. decembra 2029 za izračun svojih kapitalskih zahtev za tržno tveganje za trgovalne enote, ki ne izpolnjujejo zahtev, določenih v členu 325bg, uporabljajo pristop alternativnih notranjih modelov.
2. Za namene odstavka 1 institucije štejejo, da so za vključene trgovalne enote teoretične spremembe vrednosti portfeljev teh trgovalnih enot na podlagi modelov institucij za merjenje tveganj blizu hipotetičnim spremembam vrednosti portfeljev teh trgovalnih enot na podlagi modelov institucij za določanje cen.

Člen 495j

Prehodni ukrep operativne pomoči v zvezi s kapitalskimi zahtevami za dejavnike tveganja, neprimerne za modeliranje

1. Z odstopanjem od člena 1(1) in člena 4(2) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/2060* lahko institucije do 31. decembra 2029 za namene člena 325be te uredbe kot primerne za modeliranje ocenijo dejavnike tveganja, če je institucija ugotovila, da zanj obstajata vsaj dve preverljivi ceni v obdobjih opazovanja iz člena 1(1) in (2) ter člena 4(2) in (3) Delegirane uredbe (EU) 2022/2060.
2. Institucije dejavnikom tveganja iz odstavka 1 dodelijo obdobje likvidnosti, enako 250, deljeno s številom preverljivih cen, ugotovljenih v skladu z Delegirano uredbo (EU) 2022/2060, in zaokroženo na najbližje daljše obdobje likvidnosti iz razpredelnice 2 člena 325bd te uredbe.

Obdobje likvidnosti, dodeljeno v skladu s prvim pododstavkom, ni krajše od obdobja likvidnosti, ki bi bilo dodeljeno dejavniku tveganja, če bi število preverljivih cen zadostovalo za oceno dejavnika tveganja kot primerne za modeliranje v skladu s členom 1(1) in (2) ter členom 4(2) in (3) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/2060.
3. Institucije v izračun iz člena 325bb vključijo vse dejavnike tveganja, ki se štejejo za primerne za modeliranje v skladu z odstavkom 1. Druge dejavnike tveganja, neprimerne za modeliranje, institucije vključijo v izračune, določene v členu 325bk.

* Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/2060 z dne 14. junija 2022 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki določajo merila za ocenjevanje primernosti dejavnikov tveganja za modeliranje v skladu s pristopom notranjih modelov (IMA) in pogostost te ocene v skladu s členom 325be(3) navedene uredbe (UL L 276, 26.10.2022, str. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/2060/oj).

Člen 495k

Prehodne določbe o podatkovnih zahtevah za oceno primernosti za modeliranje pri novih izdajah

Z odstopanjem od člena 1(2) in člena 4 Delegirane uredbe (EU) 2022/2060 institucije do 31. decembra 2029 pri ocenjevanju primernosti dejavnikov tveganja za modeliranje v skladu s

členom 325be te uredbe upoštevajo, da se za nove dejavnike tveganja nedavno izdanih ali nedavno ustvarjenih instrumentov:

- (a) obdobje opazovanja iz člena 1(1) in člena 4 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/2060 začne na dan, ko so navedeni instrumenti izdani ali se z njimi prvič trguje na trgu;
- (b) najmanjše število preverljivih cen, ki so reprezentativne za dejavnik tveganja v skladu z navedeno delegirano uredbo, sorazmerno razporeja v obdobju do 12 mesecev po tej izdaji ali po tem prvem datumu trgovanja.

Člen 495l

Prehodne določbe o kapitalskih zahtevah v okviru notranjega modela tveganja neplačila

Z odstopanjem od člena 325bp(5), točka (a), institucije do 31. decembra 2029 uporabljajo multiplikator 0 za ocene verjetnosti neplačila, ki se uporabljajo za izračun kapitalskih zahtev za tveganje neplačila v skladu z notranjim modelom tveganja neplačila, določenim v delu 3, naslov IV, poglavje 1b, oddelek 3, za vse izdajatelje ali dolžnike, katerih izpostavljenostim bi pri izračunu kapitalskih zahtev za tveganje neplačila v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom pripadla utež tveganja 0 %.

Člen 495m

Prehodne določbe o pogostosti izračuna za pristop alternativnih notranjih modelov

1. Institucije, ki za izračun svojih kapitalskih zahtev za tržno tveganje uporabljajo člen 325ba(1), se lahko odločijo, da bodo do 31. decembra 2029 povprečne vrednosti iz člena 325ba(1), točka (b), izračunavale v predhodnih 12 tednih namesto v predhodnih 60 delovnih dneh.
2. Institucije, ki morajo izpolnjevati zahteve po razkritju, določene v členu 455(2), točki (a) in (b), se lahko odločijo, da bodo do 31. decembra 2029 razkrivale vrednosti iz navedenega člena za predhodnih 12 tednov namesto za predhodnih 60 delovnih dni.

Člen 495n

Prehodne določbe o kapitalskih zahtevah za pozicije v KNP v skladu s pristopom alternativnih notranjih modelov

1. Z odstopanjem od člena 325bh(1), točka (i), lahko institucije do 31. decembra 2029 izvajajo vpogled v:
 - (a) vsaj 50 % vseh osnovnih pozicij KNP, merjenih po tržni vrednosti;
 - (b) osnovne pozicije KNP četrtletno in ne tedensko.Institucije za namene prvega pododstavka, točka (a), izračunajo kapitalsko zahtevo za tržno tveganje za vse preostale pozicije v navedenem KNP z uporabo uteži tveganja iz člena 325j(1), točka (b)(i).
2. Pri izvajanju vpogleda iz odstavka 1 so institucije sposobne spremljati tveganja, ki so posledica znatnih sprememb v sestavi zadevnih KNP med dvema datumoma izračuna.

3. Z odstopanjem od člena 325bh(1), točka (i), lahko institucija za izračun kapitalskih zahtev za tržno tveganje za pozicije v KNP v skladu s pristopom alternativnih notranjih modelov uporabi alternativni pristop modeliranja, če to odobri njen pristojni organ.

Člen 495o

Prehodne določbe o kapitalskih zahtevah za pozicije v KNP v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom

1. Z odstopanjem od člena 325j(1), točka (a), lahko institucije do 31. decembra 2029 izvajajo vpogled v:
 - (a) vsaj 50 % osnovnih pozicij zadevnih KNP, merjenih po tržni vrednosti;
 - (b) osnovne pozicije KNP četrletno in ne mesečno.Institucije za namene prvega pododstavka, točka (a), izračunajo kapitalsko zahtevo za tržno tveganje za vse preostale pozicije v navedenih KNP z uporabo pristopa, določenega v členu 325j(1), točka (b)(i).
2. Z odstopanjem od člena 325j(1a) in (3) lahko institucije do 31. decembra 2029 pozicije v KNP za izračun kapitalskih zahtev za vega tveganje štejejo kot eno samo pozicijo v lastniških finančnih instrumentih z utežjo tveganja 100 % ne glede na druge pristope, ki se uporabljajo za izračun kapitalskih zahtev za druge dejavnike tveganja za iste pozicije.

Člen 495p

Prehodne določbe o kapitalskih zahtevah za pribitek za preostalo tveganje v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom

Z odstopanjem od člena 325u institucije do 31. decembra 2029 uporabljajo multiplikator 0 za kapitalске zahteve za preostala tveganja, izračunane v skladu z navedenim členom, za naslednje instrumente:

- (a) instrumente, katerih osnova je prihodnja realizirana nestanovitnost in ki se jim iz drugih razlogov ne bi pripisal pribitek za preostalo tveganje;
- (b) instrumente, ki so opcije, ki se lahko izvršijo na omejen niz vnaprej določenih datumov in ki se jim iz drugih razlogov ne bi pripisal pribitek za preostalo tveganje;
- (c) instrumente, ki so opcije na razliko med dvema obrestnima zamenjavama, denominiranima v isti valuti, pri katerih se spremenljiva obrestna mera določa glede na instrumente konstantnih zapadlosti in ki se jim iz drugih razlogov ne bi pripisal pribitek za preostalo tveganje.

Člen 495q

Prehodne določbe o izračunu kapitalskih zahtev za tveganje neplačila v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom

Z odstopanjem od člena 325x(4) lahko institucije do 31. decembra 2029 po lastni presoji:

- (a) denarnim pozicijam v lastniških finančnih instrumentih, s katerimi so zavarovani izvedeni finančni instrumenti, dodelijo enako zapadlost, kot je zapadlost izvedenih finančnih instrumentov, zavarovanih z njimi;

- (b) izpostavljenostim iz naslova lastniških izvedenih finančnih instrumentov dodelijo zapadlost treh mesecev.

Člen 495r

Prehodne določbe o izračunu kapitalskih zahtev v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom za instrumente, ki so izpostavljeni tveganju iz naslova trgovanja z ogljikom v okviru EU ETS

Z odstopanjem od člena 325at(2) institucije do 31. decembra 2029 za izračun kapitalskih zahtev za tržno tveganje v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom za instrumente, ki so izpostavljeni delta blagovnemu tveganju iz naslova trgovanja z ogljikom v okviru EU ETS, korelacijski parameter ročnosti iz navedenega člena delijo z 99,1 %.

Člen 495s

Prehodne določbe o postopnem uvajanju kapitalskih zahtev v skladu z alternativnim standardiziranim pristopom in poenostavljenim standardiziranim pristopom

1. Institucije do 31. decembra 2029 za rezultat izračuna svojih kapitalskih zahtev za tržno tveganje po metodi na podlagi občutljivosti v skladu s členom 325h(4) uporabljajo multiplikator 0,9.
2. Institucije do 31. decembra 2029 za rezultat izračuna svojih kapitalskih zahtev za tržno tveganje v skladu s poenostavljenim standardiziranim pristopom iz člena 325(2) uporabljajo multiplikator 0,9.

Člen 495t

Prehodne določbe o obravnavi instrumentov v alternativnem trgovalnem portfelju s korelacijo

Z odstopanjem od člena 325i(1), točki (a) in (b), se lahko institucije odločijo, da bodo do 31. decembra 2029 obravnavo, določeno v navedenem členu, uporabljale za pozicije, vključene v alternativni trgovalni portfelj s korelacijo.

Člen 495u

Prehodne določbe o odstopanju za institucije z majhnim obsegom postavk trgovalne knjige

Institucija, ki je primerna za obravnavo iz člena 94, lahko do 31. decembra 2029 za izračun svojih kapitalskih zahtev za tržno tveganje pozicij iz netrgovalne knjige, ki so izpostavljene valutnemu ali blagovnemu tveganju, uporablja pristop iz člena 325(2).

Člen 495v

Prehodne določbe o uporabi multiplikatorja za kapitalske zahteve za tržno tveganje

1. Institucija se lahko odloči, da bo do 31. decembra 2029 za svoje kapitalske zahteve za tržno tveganje, izračunane z uporabo pristopov iz člena 325(1) in določenih v členih 325c do 325ay, členih 325az do 325bp in členih 326 do 361, uporabila multiplikator, kadar so njene kapitalske zahteve za tržno tveganje, izračunane z uporabo te uredbe v različici, veljavni 9. julija 2024, in ob upoštevanju prehodnih obravnav, določenih v členih 495i do 495 t na dan 31. marca 2027, višje od njenih

kapitalskih zahtev za tržno tveganje, izračunanih z uporabo dela 3, naslov IV, te uredbe v različici, veljavni 8. julija 2024.

2. Institucija ne uporabi multiplikatorja iz odstavka 1, kadar izračuna kapitalske zahteve za tržno tveganje samo z uporabo členov 326 do 361.
3. Institucija, ki se odloči za obravnavo, določeno v odstavku 1, o tem nemudoma uradno obvesti pristojne organe in predloži dokaze o izpolnjevanju zahtev iz navedenega odstavka.
4. Institucija, ki uporablja obravnavo, določeno v odstavku 1, lahko to obravnavo kadar koli preneha uporabljati, če o tem uradno obvesti svoj pristojni organ. Institucija, ki preneha uporabljati to obravnavo, je pozneje ne sme več uporabljati.
5. Institucija, ki se odloči uporabiti multiplikator iz odstavka 1, tak multiplikator umeri vsake tri mesece kot razmerje med svojimi kapitalskimi zahtevami za tržno tveganje, izračunanimi z uporabo dela 3, naslov IV, te uredbe v različici, veljavni 8. julija 2024, in svojimi kapitalskimi zahtevami za tržno tveganje, izračunanimi z uporabo te uredbe v različici, veljavni 9. julija 2024, ob upoštevanju prehodnih obravnav, določenih v členih 495i do 495t.
6. Institucija, ki uporablja multiplikator, določen v odstavku 1, še naprej poroča tudi informacije o kapitalskih zahtevah za tržno tveganje, izračunanih z uporabo dela 3, naslov IV, te uredbe v različici, veljavni 8. julija 2024.
7. Institucija, ki uporablja multiplikator, določen v odstavku 1, razkrije, da se je odločila uporabiti multiplikator. Ta institucija še naprej izpolnjuje tudi zahteve po razkritju glede kapitalskih zahtev za tržno tveganje iz dela 8 te uredbe v različici, veljavni 8. julija 2024.
8. Institucija za določitev svojih kapitalskih zahtev za tržno tveganje, izračunanih z uporabo te uredbe v različici, veljavni 9. julija 2024, v skladu z odstavkoma 1 in 5, uporabi zahteve za vključitev v trgovalno knjigo, določene v členu 104 te uredbe, v različici, veljavni 8. julija 2024.“.

Člen 2

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati na dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2027.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 4.6.2026

*Za Komisijo
Predsednica
Ursula VON DER LEYEN*